

DET TALTE ORD GÆLDER

Tak til fru Katrine Daugaard og til de andre kolleger fra Folketinget for at indkalde mig til dette samråd.

Som altid vil jeg forsøge at svare på alle spørgsmål. Jeg kunne ikke drømme om at gemme mig bag regler og procedurer, men vil svare så godt og grundigt, som jeg kan.

Det glæder mig også, at fru Katrine Daugaard og andre har bemærket, at jeg har udtalt mig – synes jeg selv både rettidigt og efter min egen opfattelse, passende - i den her sag og med den kritik, jeg har fundet nødvendig.

I øvrigt på niveau og med samme linje som en lang række kolleger både i Folketinget, men også i det politiske Danmark.

Jeg tror, alle er enige om, at dokumentaren ”Grønlands hvide guld” var en omgang journalistisk makværk, som aldrig burde været blevet sendt.

DR har trukket dokumentaren tilbage, fyret en chefredaktør og undskyldt over for danskerne. Og det manglede egentlig også bare.

DR kommer stærkt forslåede ud af denne sag, endda med et for mig meget alvorligt knæk i troværdigheden.

Det er alle – inklusive DR, forestiller jeg mig – enige om. Kede af, forunderede over og sågar forargede over.

Jeg tænker, vi også alle sammen er enige om, at der ligger en stor opgave foran DR. Det handler om at genoprette den tillid, som man desværre har kastet overbord.

Den tillid, man har mistet. Den tvivl, der kan være for helt almindelige mennesker, som åbner for DR, og spørger, om det man ser, nu også kan have sin rigtighed.

Det vigtigste, man har som medie, det er sin troværdighed.

Den opgave er DR's ledelse gået i gang med, og jeg har noteret mig, at den nye bestyrelsesformand selvfølgelig har involveret sig stærkt i det arbejde, sammen med den nye bestyrelse.

DR offentliggjorde den 26. februar i år en række initiativer som direkte opfølgning på sagen. De handler – som jeg forstår det – blandt andet om at skabe nye interne procedurer, der skal sikre, at

advarsler fra kilder og eksperter bliver taget alvorligt.

Det lyder fornuftigt. Men man kan jo ikke lade være med at undre sig over, hvorfor DR ikke har haft de her ting på plads tidligere. Det undrer jeg mig i særdeleshed over.

Jeg tænker, det må være fuldstændig naturligt, at man, når man laver programmer, når man arbejder sammen med eksterne leverandører af dokumentarfilm og andet materiale, selvfølgelig er opmærksom på, at i det omfang, at kilder, eksperter eller andre råber vagt i gevær, så tager man de advarsler alvorligt.

Det er selvfølgelig prisværdigt, at DR nu gør et yderligere stykke arbejde for at sikre, at det ikke kan ske igen, men man kan jo som kulturpolitiker undre sig en smule over, at det ikke har været tilfældet tidligere.

Derudover vil DR, så vidt jeg forstår det, også ændre i den samarbejdsmodel, man har med DFI om dokumentarprojekter. Her vil man indarbejde mekanismer, som skal være med til at sikre, at kvaliteten i projekterne er, som den skal være, før dokumentarerne udsendes.

Igen: Det lyder ganske udmærket, men det ændrer ikke på – og det synes jeg er værd at understrege på det her samråd – at DR til enhver tid har det redaktionelle ansvar for det indhold, som DR lægger ud på deres platform.

Og jeg vil gerne tilføje, at jeg synes, at den måde, som DR med deres kommunikation har hængt deres samarbejdspartnere ud på, ikke har været passende.

Når man har et ansvar, så må man leve op til det ansvar, og så kan man sagtens diskutere, om det produktionshold bag kryolit-dokumentaren har gjort deres arbejde godt nok. Det er jeg ikke sikker på, at jeg synes.

Men det må altid være den organisation, der står for at indkøbe materialet, redigerer i det, og derefter sender det, som bærer det endelige ansvar for at kvaliteten, kildematerialet, beregningerne og andet er, som det skal være.

Når det er sagt, synes jeg, det er vigtigt, at vi løfter perspektivet: I en tid, hvor falske nyheder har frit spil. Især på de sociale medier, synes jeg det er vigtigere end nogensinde med ordentlig public service.

Det er også mit indtryk, at rigtig mange danskere og politikere har den holdning og overbevisning.

Det er vigtigt, at man udkommer med materiale, som er faktatjekket og troværdigt og kan stå prøven, når indholdet rammer offentligheden og andre mediers test af kvaliteten.

Det er også derfor, at sagen om 'Grønlands Hvide Guld' er så ærgerlig og skadelig for DR. Og den efterlader altså DR med et stort arbejde foran sig, som handler om at genvinde den tillid fra befolkningen, som man har tabt.

Mange af mine kolleger i lokalet i dag vil sikkert sige, at DR's tiltag slet ikke er nok. Andre kan mene, at der skal noget helt andet til.

Og det er fint, at vi har forskellige holdninger til DR. Og det er fint, at vi kan tage diskussionen her i dag. Den hilser jeg meget velkommen.

Min præmis for denne diskussion er helt klar:

Det overordnede programansvar er entydigt placeret hos DR's bestyrelse. Det står klokkeklart i radio- og fjernsynsloven.

Det betyder, at ansvaret for at implementere de tiltag, der skal til, ligger hos DR's ledelse, og i sidste ende hos DR's bestyrelse.

Det betyder også, at det ikke tilkommer mig som kulturminister at kræve programspecifikke tiltag eller andre specifikke ledelsestiltag.

Ligesom det ikke tilkommer mig, at hyre eller fyre medarbejdere og chefer i DR. Det er bestyrelsen, der står med det endegyldige ansvar.

Og det er måske her, at jeg kan være bange for, at vores enighed ophører.

Som jeg har sagt det før: jeg ønsker ikke at leve i et land, hvor jeg som kulturminister kan bestemme, hvilke konkrete programmer der kan eller ikke kan udkomme på vores public service-medier.

Eller kan bestemme, hvem der skal træffe de endelige beslutninger i redaktionslokalerne.

Den slags politisk påvirkning er for mig uforeneligt med princippet om mediernes frihed i et demokrati, og det princip, synes jeg i dag er vigtigere end nogensinde før.

Derfor har jeg også været ked af at opleve, hvordan enkelte politikere har krævet, at konkrete medarbejdere bliver fyret fra DR, eller at jeg som kulturminister skulle slå i bordet og effektuere et ønske om sådanne beslutninger.

Jeg forstår til fulde den skuffelse, der har været over DR. Jeg forstår til fulde den afmagt, og den frustration. Det kan jeg sagtens sætte mig ind i.

Dog er der også partier i dag, som har advaret imod statslig indblanding i mediers redaktionelle arbejde, da medieansvarsudvalget anbefalede, at en uvildig medieombudsmand skulle have mulighed for at rejse sager som netop denne her.

Havde vi haft en medieombudsmand, er det mit klare indtryk, at det havde ligget inde for vedkommendes prokura at rejse en sag om DR's dokumentar om kryolit.

Jeg synes jo, at mange af de anbefalinger, der er i medieansvarsudvalget, er værd at overveje grundigt. Derfor har det også undret mig, at nogle af de partier, der mener, at jeg skulle have gået hårdere til DR, samtidig har stillet meget kritiske spørgsmål til, hvordan en medieombudsmand kunne arbejde.

Det håber jeg vi får lejlighed til at snakke mere om i et andet forum.

Jeg mener helt grundlæggende, at statsmagten skal holde fingrene fra mediernes journalistik, hvad enten det er private medier eller public service-medier. Og DR, TV2 og de private medier skal have en meget udstrakt grad af uafhængighed.

Men det betyder ikke, at DR skal leve i en boble afsondret fra resten af samfundet.

DR er sat i verden for at tjene den danske befolkning. DR skal gøre os alle sammen klogere på os selv, på vores land og på verden omkring os.

Og der er heldigvis meget af DR's indhold, der lykkes med det.

I forhold til mit eget medieforbrug kunne jeg nævne programserien om Grundtvig, "Løvernes Hule", "Nak og Æd" kunne være eksempler. Det samme kunne "P1 Orientering", "Genstart" eller "UltraNyt".

Eksempler på gode programmer, som lever op til mange af de formål, som DR er sat i verden for at tjene. Det kan man så være enig eller uenig i.

Men DR har lavet nogle gevaldige fejl. Jeg er i øvrigt enig med fru Katrine Daugaard i, at DR's dokumentar, "Forfulgt af Politiet", er et eksempel på det samme.

Jeg mindes også, at Dansk Folkepartis ordfører stillede mig spørgsmål om dokumentaren i Folketingssalen for et års tid siden, og hvor jeg i udstrakt grad var enig med spørgeren fra Dansk Folkeparti i, at den dokumentar fremstod problematisk.

Og jeg synes det er vigtigt, at man som politiker gør opmærksom på det, når man oplever, at DR svigter sit ansvar. Råber vagt i gevær, engagerer bestyrelsen, kræver, at der sker en forandring.

Når jeg siger det, er min pointe netop, at vi alle sammen har forskellige holdninger til DR's programmer.

Det er vigtigt, at der er relevant public service-indhold til hele befolkningen.

Og det er også mit indtryk, at DR langt hen ad vejen også er relevant for rigtig mange mennesker her i landet. De seneste målinger viser, at 9 ud af 10 danskere i løbet af en uge er i kontakt med indhold fra DR. [DR, public service-redegørelse, 2023]

Så selv om vi i øjeblikket – og med rette – er vrede på DR, skuffede, forundrede over den manglende journalistiske kvalitet – den troværdighed, der er sat over styr, synes jeg ikke at vi ikke være blinde for, at DR på andre områder gør et fornuftigt stykke arbejde.

Jeg synes, at DR's bestyrelsesformand sagde det ret godt, da han udtalte sig til Børsen.

”Det kan ikke nytte noget, at vi i vrede og frustration lader hele huset brænde ned, mens vi står og kigger på. Verden bliver mere kompleks, og derfor er der mere end nogensinde brug for et public service-medie [...].” [Børsen, 27. feb.]

Tak for ordet.